

M.A. 3rd Semester Examination, 2019

SANSKRIT

PAPER – SAN-304(CBCS)(New)

Full Marks : 40

Time : 2 hours

सर्वे प्रश्नाः संस्कृतेन देवनागर्या च समाधेयाः

*The figures in the right hand margin indicate marks**Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable**Illustrate the answers wherever necessary*

1. यथेच्छं चतुर्णां प्रश्नानामुत्तरं प्रदेयम्— 2 × 4

(क) 'अभिज्ञानशकुन्तलम्' इति नाटकस्य नान्दीश्लोके कस्य स्तुतिर्विहिताः ? तस्य परिकल्पिताः मूर्तयः लिख्यन्ताम् ।

(ख) अभिज्ञाननाटकस्य मुख्यः रसः कः ? तत्र नायिकानायकौ कौ स्तः ?

(ग) दुष्यन्तस्य तपोवनप्रवेशकाले कण्वः कुत्र किमर्थं च गतवान् ?

- (घ) का नाम वनज्योत्स्ना ?
- (ङ) 'अपराजिता' इति कथाग्रन्थः केन कथा वा विरचितः ? तत्र कति कथाः सन्ति ? काश्च ताः ?
- (च) को नाम लक्ष्मणपालः ?
- (छ) विजयया सह कस्य विवाहः सम्पन्नः ? स यौतुकरूपेण कानि द्रव्याणि प्राप्तवान् ?
- (ज) मेवालालस्य परिचयः प्रदेयः ।

2. प्रश्नचतुष्टयं समाधेयम् —

4 × 4

- (क) 'आपरितोषाद् विदुषां न साधु मन्ये प्रयोगविज्ञानम्' — इत्यस्य आशयः स्पष्टीक्रियताम् ।
- (ख) शकुन्तलायाः सखिद्वयस्य परिचयः देयः ।
- (ग) 'मानुषीषु कथं वा स्यादस्य रूपस्य सम्भवः' — कस्योक्तिरियम् ? अस्या आशयः लिख्यताम् ।
- (घ) दुर्वाससः अभिशापः कीदृशः आसीत् ?
- (ङ) अपराजितेति लघुकथायां विजयायाः सखी का ? तस्याः गृहे कीदृशः आनन्दः अभवत् ?
- (च) विजया पितरं प्रति पत्रलेखनार्थम् आदिष्टा कथम् ?

(छ) यौतुकरूपेण अर्थग्रहणविषये राकेशस्य अभिमतं किम् ?

(ज) नारीणां कार्यालये कार्यकरणविषये लालीमहोदयायाः कोऽभिप्रायः ?

3. प्रश्नद्वयं समाधेयम्—

8×2

(क) कालिदासस्य सर्वस्वमभिज्ञानशकुन्तलम् आलोच्यताम् ।

(ख) 'भ्रमरवृत्तान्तः' शाकुन्तलमाश्रित्य उपस्थाप्यताम् ।

(ग) विजयायाः चारित्रिकं वैशिष्ट्यम् अपराजिताम् अवलम्ब्य आलोच्यताम् ।

(घ) अपराजिताश्रयेण नारीणां स्थानम् उपवर्णयताम् ।